

[Poul Møller.]

for forslagsstillerne har omtalt her i dag, og som kom så sent som i 1956 fra et af finansministeren nedsat udvalg. Med den indeksregulerede aldersopsparing, som vi gennemførte sidste efterår, har man jo i forbindelse med folkepensionens indførelse prøvet på at fjerne den værste inflationsfrygt fra dem, der lægger til side til alderdommen. Man har dog ikke givet nogen anvisninger på, at den ene pengeanbringelsesform skulle være mere inflationssikkert end den anden; men man har simpelt hen sagt, at opsparinger til de og de formål, aldersformålene, er forholdsvis inflationsdækket — jeg siger forholdsvis, for vi ved jo, at der gives et vist nedslag i pensionen, når denne form benyttes; der er altså en vis del af inflationsdækningen, den pågældende sparer selv må tage.

Det er muligt — det vil jeg gerne sige på mit partis vegne — at også andre opsparingsformer og andre opsparingsformål bør tilgodeses, men vi må, når vi begynder at pille sådanne ting ud, huske på, at jo mere vi favoriserer den ene anbringelsesform, det ene papir, desto mere skader vi de andre papirers salgsmuligheder. Dette har forslagsstillerne også været opmærksomme på, det fremgår tydeligt af lovforslagets tekst. Både den ærede ordfører for forslagsstillerne og finansministeren har anført en række eksempler herpå. Jeg skal kun til klaring af problemet henvise til den række bestemmelser i lovforslaget, som har til formål at forhindre obligationernes omsættelighed; dette skulle medføre, at de ikke skulle kunne skade andre obligationers salg så meget, og det ville begrænse den enkelte borgers mulighed for at anbringe midler i denne obligationsform. Men i det omfang man for ikke at skade andre obligationer begrænser disse obligationers mulighed for at fremkalde en øget opsparing, i samme omfang borttager man jo også en vis del af værdien ved dem; man mindsker i høj grad deres attråværdighed som pengeanbringelsesmiddel: for det første, fordi man kun kan bruge op til 2 000 kr. til formålet, og for det andet, fordi man ikke må omsætte en sådan obligation — man må ikke engang lade den gå i arv uden den højterede finansministers godkendelse.

Om disse begrænsninger, hvis formål efter bemærkningerne klart er sagligt begrundet i hensynet til andre obligationspapirer, alle er sagligt begrundet, kan dog vistnok betvivles. F. eks. kan papirerne ikke, som jeg nævnte, gå i arv uden finansministerens godkendelse, og renterne må ifølge lovforslagets § 3 kun udbetales hvert femte år. Det er endvidere et spørgsmål, om den regulator, man har sat ind, nemlig detailpristallet, kan siges at være en rigtig sikkerhedsklausul. For det første har vi ved en række kriseforlig, valutaforlig, oplevet, at der kan manøvreres med pristallet, visse stigende udgifter kan holdes uden for pristallet. For det andet er der jo i selve pristalsopgørelsen visse momenter, som man synes ikke burde influere på dette tal og på denne regulator. Der er jo hele problemet om skatternes indgang i pristallet. Man kan jo nok med en vis ret spørge, om det er rimeligt, der skal gives dækning for skatter, der pålægges befolkningen, fordi der skal spares, fordi forbruget skal indskrænkes, når obligationerne til sin tid skal hæves.

Det må heller ikke glemmes, at vi, hvis vi går til en sådan form for udstedelse af statsspareobligationer, lægger nye byrder på dem, der skal overtage dem, på vore efterfølgere, selv om disse naturligvis kun kommer til at betale en større købekraft tilbage, nemlig den købekraft, som staten har lånt. Man har én gang indstillet sig på, at det er penge, man låner, og penge, man betaler tilbage, og ikke købekraft, man låner, og den samme købekraft, man betaler tilbage. Men jeg erkender, at forslagsstillerne ved at fremsætte dette lovforslag i og for sig har rørt ved noget, som ligger på linje med det, vi arbejdede for med den værdisikrede aldersopsparing, rørt ved spørgsmålet om, hvordan vi har lettet sparernes muligheder og vilkår under den stadige inflation, som vi har oplevet de senere år, og rørt ved spørgsmålet, om det egentlig ikke var mere fair af statsmagten, der låner købekraften, at betale den samme købekraft tilbage.

I lovforslaget ses det ikke, at man vil stille de obligationsejere, der låner staten penge ad denne vej, helt så godt, som jeg mener de burde stilles, hvis sådanne statsspareobligationer skulle indføres. Med den